

laissiwad, olivad aearaamatu järel 310, Rytsewene ja Wiezo. Pea pärast seda ajus ka Koobbe föide oma perekonnaga, töbradega ja alamatega nende juure. Robbe oli üks ristis ja vägerv mees, oli eht foguni Treideni maakonna valitseja. Temaga oli Ristiisu fogudus maarahwa keskis suurt findlust saanud, tema ise pidas suure findlusega omast uesti üjut finni, ja langes pärast lahingis.

Ühegi tähed ei ole arwata, et Saesa asutajad maarahwast oma alla heita eht foguni orjaks teha himustasiwad, ja Meinhardist ei ole seda foguni mitte arwata. Tema oli waga, tasane ja alandlik, ja kui teda pärast Liiwimaa esimeseks Piiskopiks töösteti, kui Paapst Aleksander III. teda aastal 1180 selles ametis fünnitanud oli, siis jää tema alandlikuks Evangeliumi luulutajaks, tunu sel aegliseid Piiskopid juba ismaliku Würstide uhluses ja wõimuses elasiwad.

Mahulisel aegl oleks Liiwlaste uuele hariduse teele juhtimine wist rahuga sorda läinud, ja siin oleks ehl üks uus fristlik riit, seessündinud Würstide ja valitsejate all signud. Aga aead olivud farmid ja rahutumad.

Järsku langesi wad Litawlased rööwides Liiwimaaale ja tegiwad Liiwlastele ja wõerastele suurt tahju. Edaspidiseks kaitsemiseks hakkasid Liiwi-

lased ja Sakslased ühes mõnes üksküla findlust lämisi chitama, ja laissiwad sellega Wibyyst müüri-seppasi tulla. Pärast reisissi wad Meinhard ja Robbe Sakjamaale ja töiwad seal veel teisi muniasi Ristiisu õpetajateks. Sel aegl olivad aga paganate Preestrivid rahwast uue usu was wihale liutanud ja mitmed olivad Ristiisust jälle lahkunud. Selle läbi töusiwad tüssid rahwa keskis, millest wõimuse ja saagi ahnitsejad naabrid ja wõerad osa wõtsiwad.

Ristirahwa kaitsemiseks paganate waesta ja maarahwa kaitsemiseks wõeraeste waesta, toodi Sakjamaalt sõeamehi abiiks ja pärast asutati Wõdegarittrete Selts, Ristiisu ja kiriku, „Püha-neitsi kaasa - wara“ kaitsemiseks, misleks Paapst Liiwimaa wahé aegl nimetonud oli. Wõlsjastpoolt tungisid Litawlased ja Poolakad, edaspidi la Wenelased Liiwimaa peale; Rootslased ja Daanlased himustasiwad seda maad oma wõimuse alla heita; seespidi töusiwad tüssid Piiskopide ja Rittre-Seltsi wahel. Kõik Liiwimaa sai alaliseks sõda ja waenu tollermaafe.

Paganate Preestrivate ja wõeraaste äsfitamise läbi olivad juba hakatuses mõned jälle Ristiisust õra langenud, kus seda waesta wõtnud olivad. Neid sunniti, selle aea karedat tombet mööda, Ristiusu tagasi. Et nemad ustatawad ei olnud, siis